

Pastabos/ pasiūlymai dėl priemonės Nr. 03.3.2-LVPA-K-837 „Eco-inovacijos LT+“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 2 (toliau – Aprašas) projekto

	<i>Aprašo projekto punktas</i>	<i>Pastabos / pasiūlymai / klausimai</i>	<i>Ūkio ministerijos komentaras</i>
ADVANCED ADVICE 1.	<p>4.2. Ekologinis projektavimas arba ekologiškas projektavimas – produkto savybių pakeitimas, paliekant jo įprastines funkcijas, kai yra tenkinama viena iš šių savybių (ekologinio projektavimo principai): produktui pagaminti mažėja sunaudojamų žaliavų kiekis; produktas sunaudoja mažiau energijos; produktui pagaminti naudojamas mažesnis kenksmingų žaliavų kiekis arba iš viso nenaudojama jokių kenksmingų medžiagų; produktą galima perdirbti suėjus jo galiojimo terminui. Jeigu planuojama gaminti atnaujintą produktą, kuris jau atitinka vieną ar kelias anksčiau minėtas produkto savybes, jis papildomai turi tenkinti dar bent vieną anksčiau minėtą savybę. <u>Kuriant naują produktą, jis turi būti suprojektuotas iš panaudotų produktų.</u></p>	<p>Atsižvelgiant į tai, jog pagal Aprašo projektą paraiškas teikti bei subsidijos prašyti gali ir paslaugų įmonės, todėl siūlome iš 4.2. punkto išimti nuostatą, jog „<i>Kuriant naują produktą, jis turi būti suprojektuotas iš panaudotų produktų</i>“ arba patikslinti sakinį nurodant, jog „<i>Kuriant naują gaminį, jis turi būti suprojektuotas iš panaudotų gaminių</i>“.</p> <p>Jeigu ši Aprašo 4.2. punkto dalis nebus išimta/keičiama, prašome paaiškinti, kaip bus vertinamas naujos paslaugos, kurią, įgyvendinus projektą, teiktų pareiškėjas, atitikimas šiam kriterijui?</p>	<p>Atsižvelgta. Nurodyta, kad kuriant naują gaminį, jis turi būti suprojektuotas iš panaudotų gaminių.</p>
	<p>4.11. Pirminis aplinkos apsaugos įvertinimas – išsamus, dokumentuotas įmonės veiklos vertinimas, kurio tikslas – nustatyti esamą įmonės veiklos poveikį aplinkai dėl oro taršos, nuotekų</p>	<p>Šiame punkte nurodyto Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo plano rengimas buvo skirtas siekiant išsamiai paaiškinti Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80, nustatytus</p>	<p>Atsižvelgta. Aprašo papunktis išbrauktas.</p>

taršos ir atliekų susidarymo, pagrindines aplinkos apsaugos problemas, jų susidarymo šaltinius ir priežastis. Pirminio aplinkos apsaugos įvertinimo metu sudaromas medžiagų ir energijos arba medžiagų balansas, kuris pateikiamas gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo plane, parengtame pagal Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planų rengimo metodines rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. D1-252 „Dėl Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planų rengimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planas).

reikalavimus gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planams. Atkreipiame dėmesį, jog minėtos Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80, nebegalioja.

Šiuo metu aktualios yra Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklės patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-528. Šiose taisyklėse Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo plano rengimas nėra numatytas.

Papildomai atkreipiame dėmesį, jog pagal Aprašo projektą paraiškas gali teikti ir tos įmonės, kurios taršos normų, nustatytų teisės aktuose, neviršija, todėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų arba Taršos leidimų, išduodamų vadovaujantis Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. D1-259, gali ir neturėti.

Taip pat pažymime, jog Aprašo projektas numato galimybę pareiškėjams vykdyti tik ekologinio projektavimo principais paremtų produktų gamybos veiklą diegiant technologines ekoinovacijas. Apraše nustatyta prievolė rengti Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planą įmonės, kurių projektai nėra tiesiogiai susiję su oro taršos, nuotekų taršos ir atliekų susidarymo mažinimu, yra neteisinga.

		<p>Dėl šių priežasčių manome, jog Gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planas yra perteklinis dokumentas sukuriantis pareiškėjams papildomą administracinę našą.</p> <p>Siūlome nustatyti, jog projekto paraiškos vertinimui reikalingi duomenys ir jų apskaičiavimas būtų pateikiami Aprašo 4 priede, o Aprašo projekto 4.11. ir 59.8. punktai būtų panaikinti.</p>	
	<p>26. Projektu turi būti siekiama toliau išvardytų Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių (Aprašo 26.1, 26.2, 26.4 papunkčiuose nurodyti rodikliai yra privalomi): 26.1. rezultato stebėsenos rodiklis „Investicijas gavusių įmonių investicijų į technologines ekoinovacijas padidėjimas“, kodas R.N.829;</p>	<p>Vadovaujantis Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 4-933 yra numatytas, jog Aprašo projekto 26.1. punkte nustatytas rodiklis apskaičiuojamas pagal formulę $F=P/B*100$ proc., kur: F – investicijas gavusios įmonės investicijų į technologines ekoinovacijas padidėjimas procentais; P – pokyčio stebėsenos rodiklis R.N.829-2; B – bazinis stebėsenos rodiklis R.N.829-1.</p> <p>R.N.829-1. Bazinis stebėsenos rodiklis (fiksuoasis). Nurodomos įmonės investicijos į technologines ekoinovacijas paraiškos pateikimo metu (pagal su paraiška pateiktų paskutinių finansinių metų finansinės atskaitomybės dokumentų duomenis).</p> <p>R.N.829-1. P – pokyčio stebėsenos rodiklis (kintamasis). Nurodomas įmonės, dalyvavusios projekto veiklose, investicijų į technologines ekoinovacijas pokytis, kuris apskaičiuojamas</p>	<p>Neatsižvelgta. Rodiklis R.N.829 tiesiogiai susijęs su 2014–2020 m. Europos Sąjungos investicijų veiksmų programos (toliau – Veiksmų programa) 3.3.2 uždaviniu „Padidinti MVĮ investicijas į ekoinovacijas ir kitas išteklius efektyviai naudojančias technologijas“ ir padeda pasiekti Veiksmų programos rodiklio „Investicijų, kurių daugiau kaip 50 proc. sumos investuojama į ekoinovacijas, dalis nuo visų investicijų“.</p>

		<p>kaip skirtumas tarp investicijų per 3 metus po projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos ir investicijų paraiškos pateikimo metais.</p> <p>Atsižvelgiant į stebėsenos rodiklio paaiškinimą gauname, jog pareiškėjas, skyręs 2016 m. 1.000.000 EUR investicijų į technologines ekoinovacijas per 3-jus metus po projekto įgyvendinimo turės iš nuosavų lėšų investuoti papildomai ne mažiau nei 1.000.001 EUR tam, kad projektas minimaliai pasiektų nustatytą privalomą rodiklį.</p> <p>Tuo tarpu įmonės, 2016 m. neinvestavusios į technologines ekoinovacijas rodikliui pasiekti gali nustatyti, jog per 3-jus metus po projekto investuos 1 EUR ir vėlgi minimaliai pasieks nustatytą privalomą rodiklį. Tikėtina, jog tokios įmonės, atsižvelgiant į tai, jog nėra numatyta minimali papildomų investicijų suma, ir investuos itin nedidelę sumą.</p> <p>Mūsų manymu šis rodiklis ir jo apskaičiavimo būdas neturi skatinamojo poveikio papildomoms investicijoms į technologines ekoinovacijas. Taip pat šis rodiklis iškreipia konkurencines dalyvavimo priemonėje sąlygas, kadangi 2016 m. į technologines ekoinovacijas neinvestavusios įmonės turės pranašumą prieš įmones, kurios investicijas tais metais atliko.</p> <p>Siūlome šį rodiklį nustatyti neprivalomu.</p>	
	<p>Projekto naudos ir kokybės vertinimo kriterijus Nr. 3. Įgyvendinus projektą mažėja neigiamas ūkinės veiklos</p>	<p>Vertinimo kriterijaus aprašyme pateikti dokumentai, kuriais vadovaujantis bus vertinama faktinis neigiamas ūkinės veiklos poveikis aplinka. Prašome nurodyti:</p>	<p>Atsižvelgta. Vertinimo kriterijaus aprašymas patikslintas. Taip pat pažymėtina, kad pareiškėjai galės nurodyti taršos mažėjimo duomenis</p>

poveikis aplinkai (mažėja oro, vandens tarša, susidaro mažiau atliekų), %.

- Koks dokumentas yra „Stacionarių oro taršos šaltinių inventorizacijos formos“? Ar tai Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ir ataskaitų teikimo taisyklėse numatyta „Aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaita“?
- Koks dokumentas yra Valstybinė statistinė ataskaita „Forma Nr. 2 – Atmosfera“? Atkreipiame dėmesį, kad Teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos apraše (aktualioje redakcijoje) toks dokumentas nenurodytas. Ar turima omeny „Aplinkos oro apsaugos metinė ataskaita“?
- Koks dokumentas yra „Pirminė atliekų apskaita (ataskaita)“? Atkreipiame dėmesį, kad Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėse (aktualioje redakcijoje) toks dokumentas nenurodytas. Ar turima omeny „Atliekų susidarymo apskaitos metinė ataskaita“?

Atsižvelgiant į pateiktas pastabas prašome atitinkamai pakoreguoti vertinimo kriterijaus aprašymą pateikiant nuorodas į aktualius dokumentus.

Papildomai pažymime, jog vertinimo kriterijaus aprašyme nurodyta, jog turi būti lyginami paraiškos pateikimo metu esantys taršos duomenys su duomenimis per 3-jus metus po projekto įgyvendinimo pabaigos. Atkreipiame

užpildydami Aprašo 4 priedo 10 lentelę.

dėmesį, Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose, išduotuose anksčiau nei 2016 m., nebus pateikiami aktualūs taršos duomenys. Tai reiškia, jog įmonė, nors ir turi vertinimo kriterijaus aprašyme nurodytą dokumentą, tačiau negali pateikti aktualių neigiamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai duomenų.

Dėl šios priežasties, o taip pat ir atsižvelgiant į pakankamai mažą 2016 m. Eco-inovacijos LT+ priemonės kvietimo pateiktų paraiškų skaičių siūlome nurodyti ne baigtinį neigiamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai pagrindžiančių dokumentų sąrašą ir tokių būdu padidinti įmonių, galinčių pretenduoti į subsidiją, skaičių. Neigiamas ūkinės veiklos poveikis aplinkai galėtų būti pagrindžiamas ir tokiais dokumentais kaip atliekų tvarkytojo sąskaitos-faktūros už priduktas atliekas, metinė mokesčio už aplinkos teršimą pakuotės atliekomis deklaracija, nuotėkų faktą pagrindžiančios vandens tinklų išrašytos sąskaitos-faktūros ir atliekami mėnesiniai vandenių tinklų nuotėkų tyrimų rezultatai, kuro ir iš kuro deginančio įrenginio į aplinkos orą išmesto teršalų kiekio apskaitos metinės ataskaitos ir pan.